

novičke

marec 2007

Spodbude pri odločanju za kakovost * Zavezani kakovosti	3-12	TEMA MESECA
Prijave za priznanja zbiramo do 20. aprila * Predstavljamo teden mobilnosti v Sežani	13-15	TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2007
Kaj nam nudi EMMA?	16-17	MEDNARODNO SODELOVANJE
Sodelovanje na mednarodnem simpoziju Kulturni koridorji v JV Evropi v Sofiji	18-19	S POTI
Različna dojetanja izobraževalne poti niso ovira pri doseganju študijskih ciljev * Kako postati prostovoljni kulturni mediator v Narodnem muzeju Slovenije? * Nova priložnost tudi za izobraževanje v podjetjih * Kako daleč sežejo informacije o možnostih vseživljenjskega učenja?	20-27	KOTIČEK JE VAŠ
Vabilo na usposabljanje izvajalcev Programov 10.000+	28-29	PRIPRAVLJAMO
	30-31	POSVETI/KONFERENCE
	32	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju, ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- opis razvojnih, raziskovalnih in drugih programov in projektov;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novosti v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov, didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
- novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnat, objektivne in nepristranske prispevke.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za poglobitev stikov z našimi partnerji v tujini izdajamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku. Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah). Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške izdajanja poravnali iz javnih sredstev, namenjenih izobraževanju odraslih.

Izražena mnenja avtorjev niso nujno tudi stališča izdajatelja.

Novičke ureja in izdaja ACS.

Odgovorni osebi sta mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja tematskega področja, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom in tisk: Tiskarna Pleško

Naslov uredništva: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5842 550, internet: <http://www.acs.si>, e. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke/>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 2.130 izvodov

Izdajo glasila Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

TEMA MESECA

Priznanja ACS za razvijanje kakovosti v izobraževanju odraslih

Spodbude pri odločanju za kakovost

V torek, 6. marca 2007, je Andragoški center Slovenije prvič podelil *priznanja* posameznikom in ustanovam za *izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih*. Prireditev je bila v Plečnikovi dvorani Hotela Mons. Dobitnike priznanj in druge ugledne goste so pozdravili *dr. Magdalena Šverc*, državna sekretarka na Ministrstvu za šolstvo in šport, *dr. Slavica Černoša*, v. d. direktorice Andragoškega centra Slovenije, in *dr. Janko Muršak*, predsednik Odbora za podeljevanje priznanj ACS za kakovost in predsednik Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih.

Prvi priznanji ACS za razvijanje kakovosti v izobraževanju odraslih sta prejeli izobraževalni ustanovi **Doba**, **Maribor** in **Zavod za izobraževanje in kulturo - ZIK Črnomelj**, med posamezniki/-cami pa so dobitnice priznanj za leto 2007 **Jasna Kržin Stepišnik** (Biotehniški izobraževalni center Ljubljana, Središče za izobraževanje odraslih), **Ida Srebotnik** (Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije, Ljubljana) in **mag. Nada Žagar** (Zavod za izobraževanje in kulturo - ZIK Črnomelj).

Prizadevanje za razcvet kulture kakovosti v izobraževanju odraslih na Andragoškem centru ni novo. Širjenje kulture kakovosti vidimo v razvijanju novega znanja, spodbujanju in pomoči izvajalcem izobraževanja odraslih pri doseganju višje ravni kakovosti ter pri uvajanju sprememb, ki odpirajo vrata zahtevnejšim standardom na tem področju. Osrednje delo na tem področju predstavlja projekt *Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje - POKI*, s katerim smo v slovenski prostor pripeljali samoevalvacijo kot način presojanja kakovosti procesov in rezultatov izobraževanja ter kot spodbudo za nove razvojne preskoke v izobraževanju odraslih. Vpeljava modela je podprta z obsežnim **programom izobraževanja in svetovanja**. Skrb za kakovost mora biti namreč načrtna - postati mora del strategije vodstva kot tudi prizadevanja zaposlenih. Temeljiti mora na odgovornosti do udeležencev izobraževanja, do podjetij in drugih uporabnikov storitev, financerjev, lokalnega okolja in stroke.

Da bi bilo prizadevanje za dvig kakovosti sistematično in trajno, smo morali zagotoviti tudi kakovostno **svetovanje zaposlenim v izobraževalnih ustanovah** (trenutno v izobraževalnih ustanovah za odrasle po vsej Sloveniji deluje 17 usposobljenih svetovalcev za kakovost) ter **promocijo kakovosti**. Promocija je zasnovana kot sistem motivacijskih

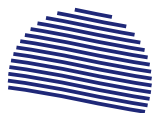
ukrepov na različnih ravneh. Na osnovni ravni je uveljavljeno podeljevanje pravice do uporabe **zelenega znaka kakovosti**; to pravico je doslej pridobilo 39 izvajalcev izobraževanja odraslih (9 srednjih šol, 4 šolski centri, 20 ljudskih univerz in 6 zasebnih izobraževalnih ustanov). Da bi izrazili priznanje tistim med njimi, ki se še posebej odlikujejo po načrtni skrbi za dvig kakovosti in razvoj, pa tudi zato, da bi bili ti svetli primeri lahko za zgled in spodbudo drugim, smo se odločili ustanoviti posebno kategorijo priznanj - **priznanja posameznikom in organizacijam za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih**. Ta priznanja smo podelili letos prvič.

V prihodnje imamo namen podeljevati tudi **nagrade za kakovost**, ki pa bi bile rezultat neodvisne, zunanje presoje oziroma ugotovitve evalvacijskega obiska v posamezni ustanovi. Trenutno že pripravljamo nacionalne standarde kakovosti, ki bodo lahko podlaga za tako presojo.

Priznanja bomo podeljevali vsaki dve leti največ trem organizacijam in trem posameznikom, ki bodo dosegali merila, kakršna je določil Svet Andragoškega centra Slovenije, preverjal pa jih bo Odbor za podeljevanje priznanj Andragoškega centra Slovenije za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti. Po teh merilih lahko prejme priznanje **ustanova** z jasno opredeljeno politiko kakovosti, ki jo uresničujejo vodstvo in zaposleni, in ima v ta namen oblikovano skupino za kakovost. Delo za razvoj kakovosti mora biti predvideno v strateških in letnih načrtih ustanove. Kakovost se na tej ravni presoja s samoevalvacijo, pri čemer sodelujejo vsi zaposleni, zagotovljen pa je tudi vpliv udeležencev izobraževanja in partnerjev iz gospodarstva in lokalnega okolja. Priznanje za **posameznike** pa je namenjeno tistim strokovnjakom, ki se odlikujejo pri sodelovanju v vseh opisanih procesih in veliko vlagajo v svoje lastno spopolnjevanje na tem področju.

Podeljevanje priznanj ACS za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih podpira tudi Ministrstvo za šolstvo in šport RS. Minister, *dr. Milan Zver*, takole razmišlja o pomenu kakovosti: »Razvoj kakovosti izobraževanja je eno izmed prednostnih področij, ki mu na Ministrstvu za šolstvo in šport pripisujemo veliko pozornosti. Veseli nas, da je skrb za kakovost v omrežju izobraževanja odraslih že tako razvita. Samospraševanje o tem, koliko v izobraževalnih organizacijah že dosegajo mednarodno primerljive standarde, seveda ob primerni zunanji presoji, ki jo na Ministrstvu moramo izvajati zaradi spremljanja ključnih procesov in usmerjanja razvoja, je po našem mnenju tista rešitev, ki nas lahko pripelje do najbolj kakovostnih dosežkov. Tiste organizacije in tisti posamezniki, ki pri širjenju kulture kakovosti izobraževanja naredijo največ, so zato za nas zelo pomembni - veselim se njihovih dosežkov in jim čestitam!«

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si) in
mag. Tanja Možina (tanja.mozina@acs.si), ACS

Priznanja ACS za razvijanje kakovosti v izobraževanju odraslih

Zavezani kakovosti

Odbor za podeljevanje priznanj za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih je zasedal 15. decembra 2006 in odločil, da bo **podelil skupno pet priznanj** – dve priznanji ustanovam in tri posameznikom.

Doba, Maribor

»Vse si, kar izbereš, da boš ...«

Doba je bila ustanovljena v začetku devetdesetih let, ko je nastajalo precej zasebnih izobraževalnih organizacij, mnoge med njimi tudi iz prepričanja, da bo povečano povpraševanje po izobraževanju odraslih ob zelo majhnem vlaganju samo po sebi prinašalo dobiček. Veliko takih organizacij ni več, Doba pa se je razvila v eno izmed najboljših izobraževalnih

organizacij v Sloveniji, saj so njeno vodstvo že od samega začetka vodile drugačne strateške usmeritve. Vlaganje v razvoj zaposlenih, spodbujanje inovativnosti in prizadevanje za odličnost so tiste strateške poteze, ki so ustvarile Dobo, kakršno poznamo danes.

V prvem obdobju po nastanku so zaposleni v Dobi med prvimi znali okolju, ki je dalo velik davek spremembam gospodarskega in političnega sistema, ponuditi različne izobraževalne programe za brezposelne in manj izobražene, da bi jim tako omogočili zaposlovanje v drugačnih in zahtevnejših razmerah. Že kmalu so začeli odpirati možnosti tudi za zahtevnejše strokovno izobraževanje odraslih, najprej na srednješolski, pozneje tudi na višješolski in v zadnjem času na visokošolski ravni. Hitro in kakovostno odzivanje na potrebe okolja je prvo vodilo njihove kakovosti, in drugo razvojno delo. Ne čakajo, da bi se na državni ravni razvili novi programi, novi prijemi, temveč ustvarjajo novosti tudi sami. Tako so na primer razvili višješolski program Poslovni sekretar, visokošolski študijski program Poslovanje in so ena izmed vodilnih izobraževalnih organizacij v Sloveniji v razvijanju in uresničevanju e-izobraževanja. Tretji ključ kakovosti Dobe pa je prav gotovo skrb za odrasle, ki se učijo pri njih; ta se zrcali v različnih oblikah učne pomoči, mentorstva, svetovanja in v vpeljevanju novih možnosti za izobraževanje.

Skrb za kakovost in razvoj zaposlenih v Dobi se kaže tudi v tem, da si je ta organizacija že leta 2002 pridobila certifikat kakovosti ISO, nekaj let pozneje pa se je kot prva izobraževalna organizacija v Sloveniji potegovala za pridobitev evropske nagrade za poslovno odličnost. Sodelovala je tudi pri nacionalnem projektu Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje in si kot organizacija, ki načrtno vlaga v kakovost, pridobila zeleni znak POKI, ki ga podeljuje Andragoški center Slovenije. Leta 2006 so v Dobi s sodelovanjem pri nacionalnem pilotnem projektu ustanovili mesto svetovalca za kakovost izobraževanja odraslih.

Gotovo velja, da so vir in srce odlične izobraževalne organizacije njeni zaposleni ter njihova zavezanost uresničevanju poslanstva in vizije te organizacije. Vsak, ki je kdaj vstopil v prostore Dobe, se bo strinjal, da je prav ta zavezanost skupnim ciljem in vrednotam tisto, kar tam lahko začutimo. Danes je Doba prepoznana kot nosilka sprememb in razvoja. A njeni cilji segajo še dlje: postati želi ena izmed vodilnih izobraževalnih organizacij v Evropi. In prav v strateškem izhodišču, da nikoli nismo tako dobri, da ne bi mogli biti še boljši, lahko prepoznamo še eno izmed skrivnosti njenega uspeha.

In kako vidi svoje vlaganje v kakovost vodstvo **Dobe**? »Vse si, kar izbereš, da boš, in v Dobi smo izbrali kakovost. Z našimi programi prispevamo k bogatenju izobraževalne ponudbe v našem mestu in v Sloveniji. Prepoznavni smo kot nosilci sprememb v e-učenju in razvoju. Pri tem smo osredotočeni na udeleženca/študenta in odličnost naših storitev. Razvoj, nenehno učenje, inoviranje, spremljanje in analiziranje zadovoljstva vseh partnerjev so naše stalnice. Skupaj z 31 motiviranimi sodelavci, s 320 izvrstnimi predavatelji, z 2.500 udeleženci in študenti uresničujemo naše poslanstvo: Širimo znanje in povezujemo vse, ki verjamete v uspeh in nasmeh.«

Zavod za izobraževanje in kulturo – ZIK Črnomelj

»Biti kakovosten nam pomeni biti izjemen na vseh ravneh in področjih delovanja.«

Včasih mislimo, da je izobraževanje odraslih mogoče razvijati le v velikih urbanih okoljih, kjer je več ljudi, kapitala in drugih možnosti pa tudi potreb po izobraževanju. Vendar dejavnosti Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj dokazujejo, da vztrajnost in sposobnost za sodelovanje odpirata vrata izobraževanju in učenju v vseh okoljih. Prav zaposleni v tem zavodu so v Belo krajino med prvimi v Sloveniji pripeljali različne nove oblike formalnega in neformalnega izobraževanja odraslih. Med temi naj omenimo na primer študijske krožke, izobraževanje brezposelnih, pri njih že več let deluje Središče za samostojno učenje, živahno pa je tudi delovanje Univerze za tretje življenjsko obdobje. Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj je od leta 1993 študijski center Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani in od leta 2006 tudi nova akreditirana dislocirana enota Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani. Razpon izobraževalne ponudbe Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj je zares raznovrsten. Gotovo pa je ena izmed odlik zaposlenih vlaganje v razvoj in kakovost izobraževanja za ranljive ciljne skupine, kot so brezposelni, posamezniki s posebnimi potrebami, starejši, Romi. Pri tem namenjajo posebno pozornost pomembnim vidikom kakovosti – ugotavljanju značilnosti udeležencev in njihovih potreb po izobraževanju ter dajanju učne pomoči in svetovanju. Izobraževanje poteka pogosto na terenu, v romskih naseljih, po vaseh, pri družinah v njihovem domačem okolju.

Sami pravijo, da je prav spremljanje in izboljševanje kakovosti v organizaciji povezovalni element vizije zavoda, saj le kakovostno izobraževanje zagotavlja uporabnost znanja in zadovoljstvo udeležencev. Veliko pozornost namenjajo vlaganju v znanje strokovnih sodelavcev in učiteljev ter zagotavljanju možnosti za njihovo delo. Menijo tudi, da je skrb za kakovost postala še načrtnejša, ko so leta 2003 začeli sodelovati pri projektu POKI. Od takrat deluje tudi skupina za kakovost, ki načrtuje in skrbi za uresničevanje akcijskih načrtov razvoja kakovosti. Od leta 2004 so nosilci zelenega znaka POKI; leta 2006 pa pomeni nov mejnik, saj so z vključitvijo v projekt Svetovalci za kakovost v lastni organizaciji ustanovili mesto svetovalke za kakovost izobraževanja odraslih.

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj pa najbolj opredeljujeta zavezanost zaposlenih skupnim vrednotam izobraževalne organizacije in močna povezanost z lokalnim okoljem. Pripadnost, strokovnost, odprtost do okolja, povezovanje in strpnost do drugačnosti, zanje niso zgolj vrednote, zapisane na papirju, temveč nekaj, kar ves čas uresničujejo pri delu. S svojim zgledom nas spodbujajo, da se večje strpnosti, sodelovanja in sobivanja z drugačnostjo učimo tudi sami.

In kaj zaposlenim v **ZIK Črnomelj** pomeni prizadevanje za kakovost? *»Biti kakovosten nam pomeni biti izjemen na vseh ravneh in področjih delovanja, se vživljati v potrebe okolja, utrjevati zaupanje partnerjev, usklajevati različne poglede in interese ter nenehno skrbeti za izboljšave. Kakovostno izobraževanje zagotavlja uporabnost znanja in zadovoljstvo zaposlenih, učiteljev in udeležencev, ki so srce organizacije.«*

Jasna Kržin Stepišnik

»Vsakdo izmed nas, ki delamo v izobraževanju, nosi odgovornost za razvijanje kakovosti.«

Spremembe v izobraževalnih organizacijah so odvisne od ravnanja vodstva in učiteljev, njihovega stališča, da se je za spreminjanje vredno učiti in si vzeti čas. Slišati je

zelo preprosto, a gre za zapleten proces, ki se velikokrat sproži le, če v delovnih okoljih delujejo posamezniki, ki znajo v drugih zbuditi željo in jih povezati v delovne skupine. Za Jasno Kržin Stepišnik prav gotovo lahko rečemo, da je tak človek. Opazne strokovne ambicije je osredotočila na razvoj kakovosti izobraževanja odraslih, pri tem pa ob sebi zbrala sodelavce in navdušence in z njimi različne zamisli uresničevala v praksi.

Jasna Kržin Stepišnik je ravnateljica Središča za izobraževanje odraslih na Biotehniškem izobraževalnem centru v Ljubljani. Njena skrb za kakovost se kaže na številnih področjih. Svojo prvo izkušnjo pri načrtnem razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih je pridobila ob vključitvi v projekt POKI. Ob sebi je zbrala skupino zavzetih učiteljic, z njimi v praksi preizkušala takrat šele zgolj teoretično zamišljene rešitve o izpeljevanju samoevalvacije in tako pomembno pripomogla, da je samoevalvacija zdaj vpeljana v celotnem omrežju izobraževanja odraslih. K njenemu uspešnemu delovanju za razvoj kakovosti na šoli je pripomoglo tudi to, da je za idejo kakovosti znala navdušiti vodstvo, in to ji je omogočilo potrebno strokovno avtonomijo. Delo skupine za kakovost je znala že po kratkem času pripeljati do opaznih dosežkov – na šoli so izboljšali kakovost učnega gradiva, oblikovali spletno stran, namenjeno udeležencem izobraževanja, ter vpeljali spremljanje njihovega zadovoljstva. Svoje načrtno delo za razvoj kakovosti je do danes še spopolnila: usposobila se je za svetovalko za kakovost in je tako človek, pri katerem se osredotoča problematika vseh dejavnosti za razvoj kakovosti na šoli.

Jasna Kržin Stepišnik je svoje delo na področju kakovosti razširila tudi zunaj šole. Tako je v letih 2004–2006 sodelovala pri projektu Konzorcija biotehniških šol *Biotehniška področja, najbolj učeča se okolja* prav na področju kakovosti, in še natančneje pri razvijanju kakovosti sodelovanja šole z okoljem. Njena želja po znanju jo je pripeljala do nadaljnjega študija na Fakulteti za management na Univerzi na Primorskem in tudi tam se je vključila v raziskovalno delo, povezano s kakovostjo. Od leta 2006 deluje v zunanji evalvacijski skupini Nacionalne komisije za kvaliteto visokega šolstva.

Še posebno dragoceno pa je, da je Jasna Kržin Stepišnik znanje in izkušnje, pridobljene pri presojanju in razvijanju kakovosti, pripravljena prenašati v presojo in učenje drugim, kar ni tako pogost pojav. Tako je s strokovnimi prispevki sodelovala na nekaterih slovenskih in mednarodnih srečanjih, piše pa tudi v strokovne revije.

Razmišljanje o kakovosti je dobitnica priznanja, **Jasna Kržin Stepišnik**, strnila takole: »V času, ko je učenje postalo vseživljenjski proces, je skrb za kakovost izobraževanja osnovno vodilo pri delu vsake organizacije, ki izobražuje odrasle, da bodo le-ti lahko konkurirali na trgu dela, si izgrajevali kompetence, delovali kot aktivni državljani ter se vključevali v nadaljnje izobraževanje. Vsakdo izmed nas, ki delamo v izobraževanju, nosi odgovornost za razvijanje kakovosti.«

Ida Srebotnik

»Skupaj smo se učili in ustvarili temelje dobrega, uporabnega modela.«

Težko je govoriti o kakovosti dela nekoga, ki že vso svojo delovno dobo prepoznavno deluje v izobraževanju odraslih, ne da bi izpustili kaj pomembnega. Naj začnemo z delom Ide Srebotnik v skupini strokovnjakov izobraževalnega centra Ljubljanske banke, ki je bil ne samo v Sloveniji, temveč tudi širše zgled, kako je treba načrtno spremljati potrebe po izobraževanju zaposlenih in se kakovostno odzivati nanje. Mogoče je boljše, če se osredotočimo na njeno delo v zadnjih letih, ki jih zaznamuje delo v Šolskem centru za pošto, ekonomijo in telekomunikacije v Ljubljani. Tu je začela kot vodja izobraževanja odraslih, ki je vedno iskala nove možnosti za učenje odraslih na srednji šoli. Bila je tudi pobudnica in koordinatorica priprav novih izobraževalnih programov, tudi v višjem strokovnem izobraževanju, kjer deluje danes.

Razvojna usmerjenost in predanost izobraževanju odraslih sta jo pripeljali tudi do načrtnega dela na področju kakovosti. Bila je pobudnica za ustanovitev skupine za kakovost na šoli, od leta 2004 je predsednica komisije za spremljanje in zagotavljanje kakovosti študija na višji strokovni šoli, od leta 2006 pa tudi svetovalka za kakovost izobraževanja odraslih. Poudarimo naj njeno načrtno delo pri presojanju kakovosti izobraževanja učiteljev in strokovnih delavcev, dragocen prispevek so zagotovo njena dolgoletna prizadevanja za povezovanje učiteljev in strokovnjakov iz podjetij. Med zadnjimi dosežki kaže še posebej poudariti sprejetje izjave o kakovosti na svetu šole, ob kateri ji je uspelo v kolektivu sprožiti tehtne pogovore o zavezanosti standardom kakovosti izobraževanja.

O Idi Srebotnik pa ni mogoče govoriti, ne da bi omenili njena prizadevanja za večjo kakovost izobraževanja odraslih na nacionalni ravni. Kot članica Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih opazno prispeva k stališčem Sveta in s tem k razvoju sistema izobraževanja odraslih. Je članica Programskega sveta za stalno strokovno izobraževanje

učiteljev; pri tem si še posebej prizadeva, da bi postalo izobraževanje za kakovost del sistema izobraževanja učiteljev. V programskem svetu je zato tudi aktivna članica komisije za evalvacijo. Za kakovost izobraževanja odraslih, predvsem pa za povezovanje strokovnjakov s področja izobraževanja odraslih, skrbi tudi kot pobudnica ustanovitve in gibalno Društva organizacij za izobraževanje odraslih na srednjih šolah.

Vsi, ki smo kdaj delali z Ido Srebotnik, pa jo poznamo po njeni veliki srčni zavzetosti za razvoj izobraževanja odraslih, vztrajnosti in strokovnem pogumu pri zavzemanju za nove strokovne rešitve. S svojo kritično mislijo vedno znova zbuja razmišljanja vseh, ki jih nagovori, prebujajo strinjanje in nestrinjanje, gotovo pa nikogar ne pusti ravnodušnega. To pa je navsezadnje temeljni pogoj za prav tak razvoj izobraževanja odraslih, za kakršnega se ves čas zavzema.

Svoj pogled na vprašanje kakovosti je **Ida Srebotnik** predstavila takole: *»Z ugotavljanjem kakovosti v izobraževanju sem se dolga leta spoprijemala nenačrtno. Nato je nastal model POKI in z njim svetovanje za kakovost. Kako do bolj kakovostnega izobraževanja, je del mojega razmišljanja in delovanja. Strokovno usmerjanje Andragoškega centra Slovenije je bilo v vseh teh letih neprecenljivo: skupaj smo se učili in ustvarili temelje dobrega uporabnega modela.«*

Mag. Nada Žagar

Dejavnost, ki se kaže kot vir vedno novih načrtov

Nada Žagar je direktorica Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj in ena tistih vodilnih v omrežju izobraževanja odraslih v Sloveniji, ki je dala pomemben pečat tako razvoju lastne izobraževalne organizacije kot okolju, v katerem deluje. Čeprav se ne ogiba lastni odgovornosti, ko gre za postavljanje in uresničevanje pomembnih strateških ciljev, je ena

izmed njenih odlik prav spodbujanje partnerskega sodelovanja z različnimi organizacijami pri reševanju razvojnih vprašanj lokalnega okolja. Vodi jo trdno prepričanje, da skupni projekti ljudi povezujejo ne glede na občinske meje ali kakšne druge pregrade.

Tako je v zadnjih letih veliko svoje strokovne energije namenila vprašanjem izobraževanja belokranjskih Romov, saj je trdno prepričana, da je izobraževanje temeljni pogoj za izboljšanje njihovega življenja in vključevanja v družbeno življenje. Bila je nosilka različnih mednarodnih, nacionalnih in lokalnih projektov, namenjenih razvoju in kakovosti ugotavljanja potreb po izobraževanju belokranjskih Romov, ali pa je pri njih sodelovala. Vsi ti projekti so veliko pripomogli k razvoju poklicnega informiranja in svetovanja za Rome.

V svoji organizaciji ves čas skrbi, da sta kakovost in stalno izboljševanje vrednoti, ki usmerjata delo vseh zaposlenih. Pomembna je njena strokovna podpora skupini za kakovost, ki deluje v kolektivu od leta 2004, še dragocenejše pa je njeno sodelovanje pri načrtovanju in uresničevanju razvoja kakovosti. Na okolje vpliva zlasti s svojim zgledom, predvsem ko gre za pripadnost nenehnemu učenju, prenosu znanja na druge in ustvarjanju okoliščin, v katerih sta učenje in poučevanje sproščena in zanimiva. Zaveda se, da je prav vlaganje v ljudi eno izmed temeljnih načel za kakovostno vodenje. Posebno pozornost namenja spodbujanju izobraževanja učiteljev in strokovnih sodelavcev ter presojanju njegove kakovosti. Spodbuja razprave o različnih vidikih kakovosti na andragoških zborih in srečanjih strokovnih aktivov.

Svoje izkušnje in strokovno znanje ves čas spopolnjuje z nadaljnjim študijem; tako je prav kakovosti namenila posebno pozornost v svojem magistrskem delu in v njem obravnavala zadovoljstvo udeležencev kot pomemben kazalnik vrednotenja kakovosti izobraževanja odraslih.

Domačnost in gostoljubnost, ki ju začuti obiskovalec ob vstopu v prostore Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj, ves čas soustvarja skupaj s sodelavci. Da so ji ti zelo predani in pripravljeni slediti pri uresničevanju skupnih ciljev, gotovo ni naključje. Je ena tistih vodilnih, ki načrtno razvija timsko delo in demokratične odnose ter je pri tem zelo uspešna.

Mag. Nada Žagar o kakovosti razmišlja takole: *»Kakovost je zame nenehen izziv. Vsakokrat, ko jo skušam zajeti v predvidene vzorce, spoznavam njeno razsežnost. Zaznavam jo v različnih vlogah, kot vodja, učiteljica in udeleženka v organizaciji, kjer sem zaposlena. Skrb za kakovost se je spremenila iz začetne intuitivne faze v zrelo in premišljeno dejavnost, ki se kaže kot vir vedno novih načrtov.«*

Mag. Marija Velikonja, zunanja sodelavka ACS in
Sonja Klemenčič (sonja.klemencic@acs.si), ACS

Tematsko prilogo uredila: Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2007

Priznanja ACS za izjemne učne in strokovne dosežke v izobraževanju odraslih za leto 2007

Prijave za priznanja zbiramo do 20. aprila

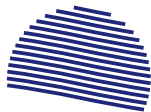
Za nami je deset let podeljevanja priznanj ACS za izjemne dosežke pri učenju odraslih. Dobitniki predstavljajo resnično zakladnico dobrih zgledov pri širitvi kulture učenja na Slovenskem, pa tudi med našimi rojaki na tujem. Njihove zgodbe - od leta 2004 tudi video-predstavitve - so objavljene na spletni strani <http://tvu.acs.si/priznanja/arhiv/>.

Z znanjem tlakujemo pota v kakovostnejšo prihodnost, zato je prav, da se ozremo po tistih, ki so kulturo učenja sprejeli kot svoj življenjski slog in z njo dosegli uspehe - bodisi sami, ali pa so kot strokovnjaki in organizatorji učnih možnosti za druge obogatili širšo skupnost. Upamo, da se bomo z vašo pomočjo lahko veselili velikega števila kakovostnih predlogov za priznanja učečim se posameznikom, skupinam, društvom, ustanovam, podjetjem ali lokalnim skupnostim, izmed katerih bo komisija izbrala dobitnike priznanj za leto 2007.

Razpis je odprt **med 20. marcem in 20. aprilom 2007**. Besedilo razpisa je bilo objavljeno v **februarskih Novičkah**, najdete ga na spletni strani <http://zarisce.acs.si/> ali <http://tvu.acs.si/>, kjer objavljamo tudi **razpisne obrazce**. Na vašo željo jih seveda lahko prejmete po pošti. Izpolnjene **obrazce s prilogami** pošljite v **zaprti kuverti**, s pripisom: **Za priznanja ACS 2007**, do petka, 20. aprila 2007, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana. Pravilnik in druge informacije o podeljevanju priznanj najdete na spletni strani <http://tvu.acs.si/priznanja/>.

Za informacije in pomoč pri izpolnjevanju obrazcev lahko pokličete *Diano Benedičič Žibrat* (tel.: 01 5842 560, e-naslov: diana.benedicic@acs.si) ali *Slavico Borko Kucler* (tel.: 01 5842 574, e-naslov: info@acs.si).

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

Predstavljamo *teden mobilnosti* v Sežani

Osnovna šola Srečka Kosovela prvič sodelovala v TVU

V tednu od 16. do 20. oktobra 2006 se je naša šola prvič vključila v dogajanja ob Tednu vseživljenjskega učenja, in sicer na temo *Mobilnost delavcev v naši občini*. Dejavnosti, ki so potekale v prvih razredih v času podaljšanega bivanja, smo vodile tri učiteljice razrednega pouka. Vključenih je bilo približno 60 otrok, starih šest let.

Tema je bila otrokom manj znana, zato smo dejavnosti razpotegnili na ves teden. Za lažje razumevanje pojma smo pripravili konkretne dejavnosti.

In kako je naš *teden mobilnosti* potekal?

Začeli smo s pogovorom oziroma ugibanjem, kaj beseda *mobilnost* pomeni. Otroci so imeli različne predloge, predstave. Največ otrok je mobilnost navezalo na mobitele, telefone, računalnike, avtomobile ... Od tu smo preko vozil prešli na gibanje. Prišli smo do zaključka, da mobilnost predstavlja, gibljivost, premičnost. Pogovor smo preusmerili na delavce, ki svojega poklica ne opravljajo na enem mestu. Otroci so naštevali poklice, kjer se delavci premikajo iz kraja v kraj. Tako smo ugotovili, da med mobilne delavce sodijo: policisti, gasilci, reševalci, poštarji, turistični vodiči, šoferji, vlakovodje, piloti, stewardese in še mnogi drugi. Doma so skupaj s starši narisali in poiskali sličice različnih mobilnih delavcev ter se o njih pogovarjali.

Naslednji dan smo skupaj pripravili plakat s sličicami. Otroci so pripovedovali in opisovali poklice, delavce in njihovo delo. Učiteljice smo jim predstavile knjigo *Ko želi Tilčka - Tilček postati*. Prebirali smo zgodbe o poklicih, ki so povezani z gibanjem.

Sledilo je zelo razburljivo srečanje z gasilci. Dan smo pričeli z lažnim alarmom in evakuacijo otrok iz šole. Gasilci so opravili delo in 'pogasili' šolske prostore, da smo se lahko vrnili v učilnice. O evakuaciji smo se z otroki pogovorili, temu pa je sledilo še srečanje z gasilci. Predstavili so nam gasilska vozila, aparature, pripomočke, ki jih pri delu uporabljajo, in svoje delo. Otroci so preizkusili gasilsko sireno in sedli v kamion. Ogledali so si gasilsko uniformo in preizkusili čelade.

Čakala nas je še ena pomembna naloga. Želeli smo spoznati poštarja. Vrstnikom iz sosednjega razreda smo poslali zanimivosti o delavcih na letališču in pobarvanke z avtobusom. Pismo smo družno odnesli na pošto. Naslednji dan nas je v razredu obiskal poštar in prinesel težko pričakovano pismo. Povedat nam je nekaj o delu, ki ga opravlja,

mi pa smo odprli pismo in si ogledali zanimivosti. Pobarvali smo avtobus, narisali potnike in se z njimi odpravili na domišljjsko potovanje.

Obiskal nas je še en mobilni delavec - turistični vodič. Otrokom je s fotografijami predstavil potovanje po Sloveniji in povedal nekaj zanimivosti o delu turističnega vodiča.

Teden smo zaključili z delavnicami. Ustvarjali smo v treh skupinah. Prva skupina je izdelala gasilsko vozilo iz kartonskih škatel in odpadnega materiala, druga skupina je izdelovala lokomotive iz tulcev in kartona, tretja skupina pa je izdelala dimnikarje. Pobarvali so kuhalnice in jim dodali klobuke.

Načrtovali smo tudi obisk reševalne postaje in pogovor z reševalci. Žal pa se je izteklo tako, da so morali tik pred našim obiskom na nujno vožnjo. Medtem ko smo jih opazovali, kako hitijo na pomoč, smo ugotavljali, kako so mobilni in kako pomembno je njihovo delo. Za srečanje pa se bomo dogovorili ob drugi priložnosti.

Naše izdelke so razstavili

Tako je na naši šoli minil prvi TVU. Imeli smo veliko nalog in natrpan urnik, vendar nam je uspelo izpeljati (skoraj) vse zadano in še več. Ob tem smo se imeli lepo. Naše delo smo drugim učencem šole predstavili z razstavo, ki je nastajala sproti.

Mateja Jerina (mateja.jerina@quest.arnes.si),
Olga Kmetec (olga.kmetec@quest.arnes.si) in
Veronika Norčič (veronika.norcic@quest.arnes.si),
Osnovna šola Srečka Kosovela Sežana

MEDNARODNO SODELOVANJE

Predstavitve mednarodnega projekta

Kaj nam nudi EMMA?

Spodbujanje učenja matematike pri odraslih (European Network for Motivational Mathematics for Adults - EMMA) je evropski projekt, financiran iz programa Grundtvig 4, ki podpira razvoj mrež evropskih strokovnjakov z določenega področja, v našem primeru s področja računske pismenosti odraslih. V projektu sodelujejo ustanove iz petnajstih držav (Avstrija, Belgija, Danska, Francija, Grčija, Italija, Latvija, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Norveška z dvema partnerjema, Romunija, Slovenija, Španija in Švedska) ter predstavniki treh držav, t.i. tihi partnerji, iz Avstralije, Švice in Velike Britanije. Koordinator projekta je Norveški inštitut za izobraževanje (VOX). Uradno se je EMMA začela oktobra 2005, v resnici pa je začetek predstavljal prvi sestanek sodelujočih partnerjev v Oslu, decembra 2005.

Namen EMME je vzpostaviti delujočo mrežo strokovnjakov, ki se v različnih evropskih državah ukvarjajo z računsko pismenostjo odraslih. V projektu naj bi strokovnjaki:

- iskali načine dvigovanja osveščenosti o problemu računske pismenosti;
- zbirali in opisovali primere drugih projektov, ki se ukvarjajo z računsko pismenostjo odraslih;
- zbirali in opisovali programe, namenjene razvijanju računske pismenosti;
- pripravljali opise nacionalnih sistemov, ki podpirajo razvoj in izvajanje programov računske pismenosti.

Obiskovalci spletne strani projekta EMMA (<http://www.statvoks.no/emma>) boste našli veliko koristnih informacij, ki vam bodo pomagale razvijati to področje izobraževanja odraslih. Vse zbrane informacije so objavljene v obliki člankov in drugih prispevkov, odvijajo pa se tudi zanimive diskusije na različne teme, povezane z računsko pismenostjo odraslih.

Partnerji v projektu smo se udeležili študijskega obiska v Londonu in konference v Bukarešti. Na **študijskem obisku v Londonu** smo obiskali ustanovo LLU+, ki je del univerze London South Bank in je največji center za poklicno usposabljanje učiteljev v Veliki Britaniji. Strokovnjaki, zaposleni na LLU+, so nam predstavili angleški sistem izobraževanja odraslih, zlasti programe, namenjene opismenjevanju (Literacy, Numeracy, Skills for Life idr.). Še posebej zanimiva je bila predstavitve njihovega sistema usposabljanja učiteljev. Študijski obisk je bil dobra priložnost za izmenjavo mnenj med sodelujočimi

partnerji in načrtovanje dela v prihodnje. **Konferenca v Bukarešti** je bila namenjena predstavitvi projekta in izbranih dobrih praks iz evropskih držav. Bukarešta je bila izbrana zato, ker se to področje izobraževanja odraslih v Romuniji (še) ne razvija oziroma se o njem sploh še ne govori. Namen konference je bil tudi v tem, da se predstavniki ministrstev in izobraževalnih organizacij za odrasle ter drugi strokovnjaki s področja izobraževanja odraslih seznanijo s problemom pomanjkljive računske pismenosti odraslih in da se poudari pomen tega področja pri snovanju novih izobraževalnih politik, razvojnih programov itn.).

V letošnjem letu se partnerji odpravljamo na **študijski obisk v Kopenhagen**, kjer se bomo med drugim seznanjali s sistemom računske pismenosti na Danskem, septembra pa pripravljamo **konferenco v Firencah**, na kateri bomo predstavili rezultate projekta in tudi na ta način poskrbeli za prenos zbranih informacij in ugotovitev.

Za zaključek naj vas še povabimo k sodelovanju v razpravah, ki potekajo na forumih spletne strani projekta. Objavljamo tudi poročila partnerjev o študijskih obiskih in konferenci v Bukarešti ter napovedujemo vse nadaljnje dogodke, ki se bodo odvijali v okviru projekta. Veselimo se srečanja z vami na spletu!

Ana Ileršič (ana.ilersic@acs.si), ACS

S POTI

Medkulturno učenje za spoznavanje in ohranjanje kulturne dediščine

Sodelovanje na mednarodnem simpoziju Kulturni koridorji v JV Evropi v Sofiji

Sofija je v dneh med 8. in 11. februarjem 2007 kazala čemeran obraz: izpod neba je mezelo, ulice so zasedli stavkajoči taksisti, a po obrobju velemesta so nas brez zapletov pripeljali v konferenčno-hotelski del vladne rezidence Bojana, umeščene v zavetje hriba, sredi katerega kraljuje cerkva, biser srednjeveškega ikonopisa, pred kratkim obnovljena z denarjem Unesca.

V tem idiličnem okolju smo se znašli udeleženci mednarodnega simpozija *Kulturni koridorji v JV Evropi (Cultural Corridors in SE Europe - A Capacity Building Challenge)* iz štirinajstih držav in Evropske unije¹. Organizator simpozija je bilo Nacionalno združenje za kulturno dediščino Bolgarije (The Bulgarian Heritage National Association - BHNA) v sodelovanju z Unescovim Evropskim centrom za visoko šolstvo (European Centre for Higher Education - Unesco-CEPES) in Svetom Evrope (Council of Europe).

Če vemo, da je bilo v zadnjem času pod okriljem Unesca obnovljenih (ali pa jih še obnavljajo) več kot tristo kulturnih spomenikov po vsej Bolgariji, lažje razumemo, da je bila tema mednarodnega simpozija prav *vzpostavljanje kulturnih koridorjev v JV Evropi*. Posebej je bilo poudarjeno učenje za ohranjanje in trženje kulturne dediščine na eni, in seznanjanje Evrope s kulturno zakladnico Bolgarije ter spodbujanje mednarodnih okolij za skupne projekte in prenos dobre prakse v Bolgarijo na drugi strani.

Na plenarnem srečanju, na katerem je uvodoma nastopil sam državni vrh s predsednikom Republike Bolgarije, zunanjim ministrom in ministrom za kulturo, je bil predstavljen koncept kulturnih koridorjev, katerih namen je dvojen:

- izobraževati bolgarsko prebivalstvo za načrtovanje in izvajanje politike kulturnega turizma, ki bo omogočila ne le ohranjanje, temveč tudi mednarodno uveljavljanje in trženje bogate kulturne dediščine Bolgarije,

¹ Poleg devetnajstih udeležencev iz tujine je simpozij spremljalo več kot sto bolgarskih strokovnjakov z različnih področij: politika, raziskovanje, kultura, izobraževanje, gospodarstvo, turizem, trajnostni razvoj, obnova in ohranjanje kulturne dediščine.

- evropsko prebivalstvo seznanjati s kulturnimi zakladi Bolgarije, z možnostmi za vlaganja v bolgarsko turistično ponudbo, pa tudi s priložnostmi za izvoz znanja in - posledično - za preseganje kulturnih razlik in razvojnih zaostankov.

Vse to naj bi spodbudilo odpiranje novih delovnih mest v turizmu in kulturi, večja zaposlenost in turistični priliv pa naj bi vplivala na celostni, tudi okolju prijazen razvoj te nove članice Evropske unije.

Srečanje se je nadaljevalo v dveh delovnih skupinah:

- ena se je posvetila kulturnemu turizmu in kulturnim proizvodom kot orodjem za uveljavljanje kulturnih koridorjev, ki predstavljajo dejavnike trajnostnega razvoja v lokalnih okoljih,
- druga, v kateri sem sodelovala tudi sama, pa se je - v luči evropskega dokumenta o vseživljenjskem učenju in načela *izobraževanje za vse* - posvetila kulturni dediščini, kulturnemu turizmu in razvoju človeških virov.

Še posebej so bili zaželeni evropski primeri 'dobre prakse' ter predstavitve izkušenj s področja izobraževanja in usposabljanja. Iz slovenske prakse vseživljenjskega učenja sem prispevala predstavitev izobraževalnega programa za mladino pri Turistični zvezi Slovenije in študijskih krožkov, še posebej njihove vloge pri ozaveščanju lokalnih okolij za ohranjanje kulturne dediščine.

Prepričana sem, da bo Bolgarom uspelo predstaviti in tržiti svoje kulturne zaklade, saj sem občudovala njihovo voljo po uveljavitvi, ki je tu in tam mejila že na donkijhotstvo (če le pomislim na prispevek uglednega bolgarskega zgodovinarja, ki je dokazoval prisotnost Vikingov na bolgarskih tleh in seveda ponujal v premislek sklepanje, da je njegova domovina že od nekdaj zanimiva za podjetne Evropejce!). Upati je le, da se ne bodo skušali uveljaviti s posnemanjem evro-ameriških vzorcev in da se bo tudi racionalistična Evropa odprla za posebnosti slovanskih kultur, še posebej, ko gre za pravoslavna okolja. Tu se mi zastavljata dve pereči vprašanji: kako se - kljub razvojnemu zaostanku - uveljaviti v evropskem prostoru ter ob tem ohraniti lastno identiteto in kako se lotiti ustvarjanja kulturnih koridorjev! Prvo vprašanje presega okvir tega zapisa, ponuja pa se mi odgovor na drugo vprašanje: kulturne koridorje lahko vzpostavljamo vsak trenutek tam, kjer živimo - na svojem 'lastnem dvorišču'! Če bomo sprejemali drugačnost v vsakdanjem življenju in se učili razumeti druge kulture s pomočjo spoznavanja njihove kulturne zgodovine, jezika, znanstvenih in drugih dosežkov, bomo odprti tudi za mednarodno in prekmejno sodelovanje. Mednarodni projekti, izobraževalna, turistična, gospodarska in druga mobilnost bodo tedaj le utrjevanje živih vezi, ki ne bodo več odvisne od politično načrtovanih 'hodnikov'.

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Visoka poslovna šola Maribor

Različna dojetanja izobraževalne poti niso ovira pri doseganju študijskih ciljev

Seneka je že davno tega izrazil zelo preprosto, a večno misel: »*Ne učimo se za šolo, ampak za življenje*«. Kar lahko misli dodamo danes, je prav tako preprosto, a nič manj večno: »*Ne učimo se za šolo, ampak za življenje vse življenje*«. Tega se prav dobro zavedajo odrasli, ki se ponovno vključijo v proces izobraževanja in tako posebej paradigmo vseživljenjskega izobraževanja in učenja.

Odločitev za nadaljnje izobraževanje je dandanes skorajda družbena nujnost. Ob tem se posa-mezniku odpirajo različne notranje dileme. Naši izredni študenti so vključeni v permanenten proces spremljanja in svetovanja pred, med in po zaključku študija z namenom, da jim omogočimo enostavnejšo ponovno vključitev v študijski proces in učinkovitejši študij. Zato moramo dobro poznati strukturo vpisane populacije, njihove motive za študij in želje, povezane z njim.

Kdo so torej študenti Visoke poslovne šole Maribor v kontekstu vseživljenjskega učenja? Glede na njihovo strukturo po spolu prevladujejo ženske (68 %). Po starosti je najmočnejše zastopana skupina od 25 do 34 let (43,9 %). 88 % študentov je zaposlenih. Upošteva-joč te demografske podatke smo seveda izpeljavo študija po organizacijski in pedagoški plati prilagodili tej ciljni skupini. Iz prejšnjih podatkov lahko razumemo tudi močno motiviranost za študij, ciljno usmerjenost študentov in razloge za odločitev za ponoven vstop v izobraževalni proces. Večina študentov želi in pričakuje izboljšanje svojega kariernega in posledično tudi socialnega položaja.

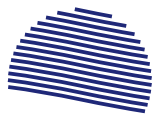
Po vpisu in spremljanju druge generacije študentov ugotavljamo, da imamo zahtevno in ambiciozno populacijo s konkretnimi in visokimi pričakovanji, ki je pripravljena vlagati precej truda in se v določenem življenjskem obdobju intenzivno posvetiti svojemu osebnemu in strokovnemu razvoju. Pa vendarle naletimo na pojav dvojnosti dojetanja te specifične izkušnje. Naj naštejemo nekaj opažanj, povezanih z dvema nasprotujočima si 'trendoma' videnja študijske realnosti.

Na eni strani imamo visoko motivirane študente s konkretno predstavo o zasledovanju lastnih ciljev, na drugi strani pa zaznavamo močna nihanja motivacije, ki so povezana z občutenji bojazni pred lastnim neuspehom. Večina študentov skuša prevzeti odgovornost

za študij, kar se odraža tudi v samokritičnosti, samoopazovanju in samovrednotenju vloška v študij in rezultatov. Na drugi strani peščica posameznikov v celoti pripisuje lastni neuspeh zunanjam, od njih neodvisnim dejavnikom, in potrebuje veliko dodatne zunanje spodbude, da ohrani pozitivno samopodobo. Razlike zaznavamo tudi v samostojnosti dela, ki pa ni nujno premo sorazmerna s količino izobraževalnih, življenjskih in poklicnih izkušenj izrednih študentov, je pa toliko bolj vezana na njihovo kakovost. Mnogi študenti se nagibajo k determiniranemu učenju; zanje sta ustvarjalnost in inovativnost tabu, ki ga je moč le postopoma odpraviti. Težimo k individualizaciji študija, ki jo dosegamo z uporabo najrazličnejših inovativnih učnih metod, prilagodljivim načinom študija, izbirnostjo. So pa tudi skupine, za katere je učenje in izobraževanje izključno socialni proces in nastaja v povezovanju z drugimi študenti in v njihovi sredini.

Ne gre za nepremostljiva in nezdržljiva nasprotja, ki moteče vplivajo na ravnovesje uspešnega, ciljno usmerjenega izobraževalnega procesa, gre zgolj za prerez dinamične kompleksnosti, ki temelji na nasprotjih kot dopolnjujočih se entitetah. Dosegamo jo s spodbujanjem in ustvarjanjem pogojev za proaktivno, sprotno in inovativno delo, z mentorstvom študentom in stalnim ter sistematičnim vrednotenjem študijskih pogojev. Na Visoki poslovni šoli gojimo kulturo aktivnega in pozitivnega delovanja s ciljem, da širimo znanje in povezujemo vse, ki verjamejo v uspeh in nasmeh. Uspešnost študentov na izpitnih rokih (86,8 %), prehodnost (89 %) in zadovoljstvo študentov (5,9 na sedemstopenjski lestvici) so gotovo eden izmed pomembnih kazalnikov, da smo na pravi poti.

mag. Suzana Cergol (suzana@doaba.si), Visoka poslovna šola Maribor

Nov model izobraževanja starejših

Kako postati prostovoljni kulturni mediator v Narodnem muzeju Slovenije?

Na Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje razvijajo nov model izobraževanja starejših in institucionalnega povezovanja. Utirajo nove poti vzajemnemu učenju in organiziranemu prostovoljstvu starejših v kulturi, šolstvu, zdravstvu.

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je nastala zgodaj, veliko prej kot v večini evropskih držav. Danes je poleg mreže študijskih krožkov najbolj razširjena mreža v izobraževanju odraslih. Slovenija je med osemnajstimi evropskimi državami, ki so jih izvedenci EUROSTAT-a zajeli v *Študiji o udeležbi starejših v izobraževanju*, na visokem drugem mestu, tik za Avstrijo.

Univerza je od ustanovitve naprej rasla iz raziskovanja prakse in participativnega raziskovanja. Njeni sodelavci so razvili lasten koncept tega izobraževanja, postavili so vsebinske in organizacijske modele, v katerih so se zrcalile kulturne in družbene danosti, pa tudi slutnje o prihodnjem družbenem razvoju. Pravzaprav izobraževalni programi Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje nikoli niso bili le preprost odziv na želje in potrebe slušateljev. Sodelavci smo zmeraj imeli pred očmi tudi (in predvsem) družbeno vlogo Univerze. Če temu ne bi bilo tako, bi se Univerza lahko tako mimogrede spremenila v preprosto ponudnico izobraževalnih programov. Včasih (resda redko) so nam slušatelji celo očitajoče prigovarjali, da naj ponudimo več tistega, česar si oni želijo. Ali pa, zakaj ne plačujejo šolnine? Čemu vse to prostovoljno delo? Zakaj so potrebni študijski izleti in projektno delo, ki jih spremlja? Zakaj morajo svoje znanje angleškega jezika uporabiti za prevajanje ali za vodenje tujih delegacij? Ali pa, zakaj se ne bi ukvarjali raje kar z ezoteričnimi vedami? Kako preprosto bi se bilo prepustiti željam in kako kratkega daha bi vse to bilo!

Ko sem sama s prvimi slušatelji utirala pot Univerzi, sem se globoko zavedala, da to izobraževanje ne more biti le zanimiva epizoda. Iz eksperimentalnega dela je treba zgraditi model delovanja Univerze, načela njenega delovanja, pridobiti stalne nosilce, doseči kontinuiteto, razviti zanjo trajno organizacijsko obliko. To pa je bilo mogoče le z vraščanjem izobraževalnih in organizacijskih oblik v oblikovan in členjen model delovanja Univerze, v katerega pa je vendarle moč neprestano vnašati nova, vredna spoznanja. Že leta 1986, ko smo Univerzo ustanavljali, smo zagovarjali misel, da naj prinaša novo vsebino življenja starejšim, omogoča naj njihovo vključenost v družbo in nenazadnje, podpira naj lokalni razvoj.

Na Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani je v luči predvidenih potreb subsidiarne države¹, malce pa tudi pod vplivom dela v evropskem projektu *Vseživljenjsko učenje in dejavno državljanstvo starejših (Lifelong Learning and Civic Engagement of the Elderly - LACE)*², nastal nov sklop programov. Avtorji teh programov: igralec Karel Brišnik iz Lutkovnega gledališča Ljubljana, zgodovinarica dr. Maja Žvanut iz Narodnega muzeja Slovenije, umetnostna zgodovinarica in muzeologinja Rajka Bračun ter andragoginja dr. Dušana Findeisen s Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje razvijajo vsebine programov in oblike sodelovanja ter hkrati tudi model, po katerem bo moč delovati v prihodnje.

V čem je drugačnost tega sklopa (za zdaj dveh³) programov? Slušatelji, prihodnji prostovoljci, si znanje nabirajo s pomočjo vsebin, ki jih izbere mentor, pa tudi takšnih, ki jih

---

¹ Subsidiarna država je država, ki skrb za zadovoljevanje potreb prebivalcev prenaša na organizacije, lokalne skupnosti in posameznike.

² Več o projektu lahko preberete na strani <http://www.univerzazatretjeobd-drustvo.si/mednarodnadejavnost.htm>.

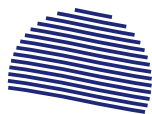
³ *Pripovedništvo za prostovoljno delo in Kako postati prostovoljni kulturni mediator v Narodnem muzeju Slovenije.*

pripravijo sami. Z vzajemnim učenjem pridobljeno znanje ima značilnosti novega znanja, ki ga gradijo skupaj z mentorjem. Slušatelji, denimo, preučujejo vrsto virov s področja duhovne zgodovine in identitete Slovencev, učijo se o retoriki, skupinski dinamiki in se pripravljajo na delo prostovoljnih mediatorjev v Narodnem muzeju Slovenije.

S skupnim izobraževalnim srečanjem v prostorih Narodnega muzeja Slovenije so nedavno predstavniki Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, Slovenske filantropije in strokovnjaki Narodnega muzeja Slovenije tlakovali pot za prihodnje prostovoljno delo mediatorjev, slušateljev Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje. Kaj je potrebno storiti v ta namen? Univerza preučuje potrebe Narodnega muzeja, s katerim je sklenila dogovor o zaposlovanju prostovoljcev, ki jih skupaj tudi izobražuje. Poudarek je na strokovni vsebini pa tudi na družbenem poslanstvu prostovoljnega dela starejših na posameznih družbenih področjih.

Znanje starejših in poti, po katerih se pretaka k drugim, niso več zgolj vprašanje naključja – 'dogaja' se tudi po formaliziranih in institucionaliziranih poteh.

Dr. Dušana Findeisen (dusana.findeisen@quest.arnes.si),
Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Formalna in neformalna stran izobraževanja s pomočjo IKT

Nova priložnost tudi za izobraževanje v podjetjih

Uveljavljanje svetovnega spleta je na področje izobraževanja prineslo mnogo novega, spremenilo je poti do znanja, prestavilo težišča izobraževanja in spremenilo vlogo znanja. Za tradicionalno izobraževanje je bolj značilno pridobivanje znanja kot potenciala, ki pa ni nujno povezan s potrebo po učinkovitosti pri delu. Kadar pa v tradicionalnem izobraževanju zaposlenega pripravljamo na delo, se usmerimo predvsem k treningu določenih veščin, ne da bi gradili izobraženost posameznika kot njegov potencial. Pridobivanje znanja in trening delovnih veščin praviloma potekata fizično ločeno, prvo v šoli, drugo pri delodajalcu.

Novodobni svet izobraževanja, ki ga je v znatni meri ob podpori informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) omogočil svetovni splet, vlogo izobrazbe kot potenciala in usposobljenosti za določeno delo spreminja. Posameznik delovne zmožnosti kot veščine povečuje, vendar pri tem tudi širi in pogloblja znanje na določenem področju.

Ko pridobiva količino in kakovost znanja, osvaja tudi delovne veščine. Odrasli učenec je lahko tako dejavna zaposlena oseba kot tudi tradicionalni študent, lahko pa je v obeh vlogah istočasno.

Ko razmišljamo o pripravi ciljno usmerjenega in organiziranega izobraževanja ob podpori IKT, moramo imeti to nenehno v mislih. Metode dela in učni materiali niso neposredno prenosljivi iz klasičnega v izobraževanje na spletu. Če za e-izobraževanje napravimo samo to, ga osiromašimo za bistveno. Sistem upravljanja z izobraževalnim procesom mora omogočiti pot učečega na podlagi primerov, problemov in zgledov, ob katerih bo imel možnost pridobiti nova znanja in hkrati ta znanja uporabiti'. Zagotovljeni morata biti personalizacija učnega okolja in individualizacija učenja (tako vsebinska kot organizacijska), zato je potrebna kritična in pretehtana izbira ponudnika tehnične podpore.

Drži, da današnji zaposleni ni trajno vezan na enega delodajalca in na eno vrsto dela. Razen ekonomskih okoliščin, ki ga prisilijo, da delo menja, ima tudi lastne želje glede kariere, ki jo sam načrtuje in usmerja. Lastne želje glede poklicne poti zaposlenih in potrebe posameznih delodajalcev se lahko zelo razlikujejo. To velja tudi tedaj, ko delodajalec spodbuja in nagraduje delovno uspešnost in zaposleni zato 'vlagajo vase'. Izobraževanje na spletu ta razkorak ublaži. Obvezno izobraževanje, ki se ga mora zaposleni udeležiti zaradi potreb dela, je na spletu že po zasnovi globalno. Pogosto je bolj dostopno, terja manj energije in si ga posameznik lahko prikroji.

Znanje mora biti prenosljivo v nove delovne okoliščine. Pomembna je selekcija vsebin, tako da bodo perspektivne za jutri in pojutrišnjem in temelj za posodabljanje znanja v prihodnosti. Z rastjo znanja in izkušenj bo tako posameznikova vrednost na trgu dela rasla.

Čas izobraževanja in čas dela brez izobraževanja sta manj razmejena. Spremljanje lastne stroke na spletu zaradi aktualizacije znanja o praksi in izsledkih raziskav, name njenih znanstvenemu napredku, je nujnost tudi tedaj, ko se ne izobražujemo načrtno.

Napreduje tudi učna tehnologija - tako strojna kot programska in komunikacijska. Zaposleni jo mora znati uporabljati, zato mora biti delež celotnega izobraževanja namenjen tudi temu.

*Alan Greenspan*² je leta 2001 zapisal, da inovativnost, ki jo v izobraževanje prinašata svetovni splet in informacijsko komunikacijska tehnologija s številnimi aplikacijami, pomembno prispeva k učinkovitemu delu in s tem k ekonomski rasti. Kot pozitiven

---

¹ Otmar Lajh: Metoda poslovnega primera. Andragoška spoznanja. Andragoško društvo Slovenije, 3/2005, str. 38

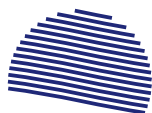
² Alan Greenspan: The Challenge of Measuring and Modeling a Dynamic Economy. Washington Economic Policy Conference of National ABE. New York: Westbury Press. 2001

pojav, ki je posredna posledica izobraževanja na spletu, vidi tudi v možnosti pretoka delovne sile, ki se lažje prilagaja novim delovnim okoljem in lažje opravlja delovne naloge, ker več zna in je pridobljeno znanje ustrežnejše. Če zmožnosti in znanje lahko uporabljamo za učinkovito delo, so zaposleni bolj produktivni, s tem pa prispevajo k uspešni ekonomiji.

V izobraževalni ponudbi za zaposlene, ki jo najdemo na spletu, so tako zrnje kot pleve. Ni nekaj dobro samo zato, ker je na spletu. Boljše in bolj inovativne tehnične možnosti, ki ustvarjajo bližnjice do znanja ob pravem času skupno s pravo vsebino, ustvarjajo pogoje za novodobni svet izobraževanja za zaposlene. Službe za izobraževanje in izobraževalni centri v podjetjih dobivajo tako novo vlogo in nove naloge.

Mag. Vanda Rebolj (vanda.rebolj@siol.net), Kamnik

Na poti do znanja

Kako daleč sežejo informacije o možnostih vseživljenjskega učenja?

Vsi, ki se ukvarjamo z izobraževanjem, imamo lahko včasih občutek, da se že na vsakem koraku govori in piše o vseživljenjskem učenju in izobraževanju. Vemo, da vseživljenjsko učenje ni več samo dejstvo, postaja nuja. Že če želimo ostati v koraku s časom in konkurenčni na trgu dela, moramo znanje vseskozi nadgrajevati. Pa tudi, če smo se od trga dela že poslovili in uživamo sadove preteklega dela v jeseni življenja, je nujno spopolnjevanje za kvalitetnejše in enostavnejše vsakdanje življenje. Ali te informacije o nujnosti in možnostih vseživljenjskega učenja sežejo resnično do vseh državljanov? Kako se spopolnjuje ponudba možnosti za učenje? Ali nujnost vseživljenjskega učenja promoviramo dovolj in na pravi način?

Lizbonska strategija in drugi dokumenti Evropske unije obetajo, da se bo z uveljavljanjem načel vseživljenjskega učenja za vse Evropa razvijala v kar najbolj tekmovalno, dinamično, na znanju temelječo družbo, ki bo zagotavljala trajno gospodarsko rast, boljše možnosti zaposlovanja in večjo socialno povezanost.

Če pogledamo predlog *Strategije vseživljenjskega učenja*, ki spodbuja številne nove možnosti organiziranja učenja za potrebe dela v podjetjih in poklicnega dela, najdemo kar nekaj dobrih zglede in možnosti:

- organizacija zaposlenim omogoča posodabljanje znanja in spretnosti, medtem ko so na porodniškem (starševskem) dopustu, ali tik preden se spet vrnejo na delo;

- sistem, s katerim se delavca, ki je na izobraževanju, začasno nadomesti z brezposelnim delavcem;
- zaposlitev za krajši delovni čas ne le zaradi razlogov, ki so povezani z družino, temveč tudi zaradi nadaljevanja izobraževanja;
- spodbude za delodajalce za vlaganje v izobraževanje in usposabljanje manj izobraženih in premalo usposobljenih zaposlenih;
- povezovanje sistema napredovanja s stalnim izobraževanjem in usposabljanjem ipd.

Kot vidimo, so v strateških dokumentih poudarjene možnosti učenja za vse. Kako jih razvijamo? V zadnjih letih se možnosti za učenje in izobraževanje hitro večajo. Ponudba brezplačnih možnosti doseže čedalje več ciljnih skupin državljanov. K udeležanju slovana *Slovenija, učeča se dežela* akterji na slovenskem izobraževalnem trgu prispevajo na različne načine. Najvidnejša in najbolj prepoznavna osrednja slovenska prireditelj promocije kulture učenja je vsekakor *Teden vseživljenjskega učenja*, ki pod okriljem Andragoškega centra Slovenije in v sodelovanju s številnimi ustanovami, skupinami in posamezniki že od leta 1996 vsako leto oktobra spomni slovensko javnost na pomembnost učenja v vseh življenjskih obdobjih in v vseh socialnih vlogah, ki jih posameznik v življenju prevzema.

Pomembno pripomore k vseživljenjskemu učenju uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), in sicer tako s širitvijo dostopa kot tudi z vpeljevanjem bolj raznovrstnih poti učenja.

Učenje bližje domu omogoča tudi razvejena mreža Središč za samostojno učenje, kjer vsak posameznik lahko brezplačno pridobiva, nadgrajuje in utrjuje znanje. Ko govorimo o organiziranem samostojnem učenju, je glavni akter učeči se posameznik, ki pa ima pri oblikah organiziranega učenja brezplačno na voljo posebej prirejena gradiva kot temeljne vire znanja in pomoč organizatorja samostojnega učenja. Pomoč organizacije, ki nudi organizirano samostojno učenje, se kaže v zagotavljanju prostora za učenje, opremljenega s sodobno informacijsko-komunikacijsko in učno tehnologijo, ter ustrezno organizirane dejavnosti (ponudba gradiv in svetovalna pomoč). Učenje poteka individualno in samostojno. Čas učenja si udeleženci izbirajo sami, ritem in način učenja pa prilagodijo lastnim interesom in zmožnostim. Ves čas je na voljo strokovna pomoč usposobljenih informatorjev, svetovalcev in mentorjev, ki jim svetujejo pri izbiri učnega programa ter nudijo pomoč pri uporabi učnega gradiva in učne tehnologije.

Tudi centri vseživljenjskega učenja so odprti širšim skupinam ljudi vseh starosti. Teh centrov je v Sloveniji trinajst. Prek svojih portalov, e-učilnic in svetovalnic omogočajo vsem, ki so radovedni in motivirani za pridobivanje novih znanj, da na hiter in uporabnikom prijazen način pridejo do ključnih informacij s področja izobraževanja, načrtovanja poklicne poti, podjetništva, zaposlovanja ipd. kar iz udobja, ki jim ga nudi dom.

Že samo iz navedenega vidimo, da je možnosti kar nekaj, samo še nadgrajevale in širile se bodo. Kako pa jih izkoriščamo? Ali jih izkoriščamo vsi? Kje in na kakšen način pridobimo informacije? Kakšno informacijo bi kot posameznik želeli prejeti, da bi nas resnično motivirala za pridobivanje konkretnega novega znanja? To so že vprašanja, ki si jih lahko zastavljamo vsi, ki se z izobraževanjem ukvarjamo. In prav je, da si jih zastavljamo iz zornega kota učečega. Gre za vprašanja promocije vseživljenjskega učenja. Mislim, da je to področje, ki ga bo potrebno v prihodnosti okrepiti. Bolj kot za količino informacij, bo potrebno spodbujati usmerjenost informacij k ciljnim skupinam in poudarjanje tistih potreb po znanju, ki se posamezne skupine najbolj dotaknejo. Tak pristop seveda zahteva več dejavnosti, sredstev in vključenost več akterjev v promocijo vseživljenjskega učenja - tako lokalne skupnosti, gospodarstva, šolstva, centrov za vseživljenjsko učenje kot tudi posameznikov.

Dragana Prijanovič (info@edupool.si),
zunanja sodelavka Edupoola

PRIPRAVLJAMO

Dvodnevni delavnici v aprilu in maju **Vabilo na usposabljanje izvajalcev Programov 10.000+**

Vse izvajalce, vključene v *Program 10.000+*¹, učitelje, organizatorje izobraževanja in svetovalce iz različnih izobraževalnih organizacij, svetovalce v lokalno-informativnih svetovalnih središčih, mentorje PUM ter vse, ki izobražujete odrasle obveščamo, da bomo do konca maja v okviru *Programa 10.000+* izpeljali dve delavnici, in sicer:

- *Kako presojati kakovost in izboljšati svoje delo z odraslimi* (12. april in 9. maj 2007)
- *Motivacija odraslih za učenje* (30. in 31. maj 2007)

Kako presojati kakovost in izboljšati svoje delo z odraslimi

Celotno izobraževanje traja **32 ur**, poteka pa v dveh delih: **16 ur delavnice, 16 ur samostojnega dela**. S pomočjo predavateljice udeleženci izdelajo poročilo o kakovosti in akcijski načrt vpeljevanja izboljšav kakovosti v delo z odraslimi.

Spoznali boste temeljne značilnosti filozofije TQM (celostnega upravljanja kakovosti), razliko med absolutnim in relativnim pojmovanjem kakovosti, dejavnike kakovosti v izobraževalnem procesu, postopke načrtovanja in izpeljevanja procesa kakovosti z uporabo metod in tehnik samoevalvacije.

Z vami bodo sodelavke Andragoškega centra Slovenije, in sicer *mag. Tanja Možina*, razvojna sodelavka na Andragoškem centru Slovenije ter vodja nacionalnega projekta Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje – POKI, *Sonja Klemenčič*, univ. dipl. ped. in profesorica slovenskega jezika, vodja področja Kakovost, in *Milena Zorić*, univ. dipl. ped., strokovna sodelavka na tem področju.

V skladu s Pravilnikom o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, sodi program med izobraževanja in povezovanja strokovnih delavcev v mrežah, ki jih organizirajo javni zavodi, in je ovrednoten z 1,5 točke. Dobili boste potrdilo Ministrstva za šolstvo in šport.

¹ Sredstva za brezplačno usposabljanje izvajalcev Programa 10.000+ zagotavlja Evropski strukturni sklad. Možnost porabe je omejena (do 15. september 2007).

Za udeležence iz organizacij, vključenih v Program 10.000 +, je udeležba brezplačna, za druge udeležence je kotizacija 270€ + DDV.

Vaše prijave pričakujemo najkasneje do **torka, 4. aprila 2007**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana, ali po faksu: 01 5842 550.

Motivacija odraslih za učenje

Na delavnici, ki bo **30. in 31. maja 2007**, boste spoznali pomen motivacije za učno uspešnost, temeljne motivacijske dejavnike, značilnosti notranje in zunanje motivacije, vpliv pričakovanj in ciljev na učno motivacijo ter vlogo učitelja/svetovalca pri spodbujanju motivacije.

Izobraževanje bo vodil *mag. Marko Radovan*, sodelavec Andragoškega centra Slovenije, strokovnjak na področjih motivacije, metodologije in pismenosti.

V skladu s Pravilnikom o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, sodi program med izobraževanja in povezovanja strokovnih delavcev v mrežah, ki jih organizirajo javni zavodi, in je ovrednoten z 1 točko. Dobili boste potrdilo Ministrstva za šolstvo in šport.

Za udeležence iz organizacij, vključenih v Program 10.000 +, je udeležba brezplačna, za druge udeležence je kotizacija 190€ + DDV.

Podroben opis programa in prijavnico najdete na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/programi/?program=66>.

Vaše prijave pričakujemo najkasneje do **petka, 18. maja 2007**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana, ali po faksu: 01 5842 550.

Podrobnejše informacije za obe usposabljanji dobite pri Zdenki Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

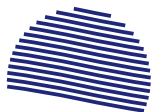
IMCL2007

2nd International Conference on Interactive Mobile and Computer Aided Learning

(2. mednarodna konferenca o mobilnem in o podprtem u)

Amman, Jordanija, 18. do 20. april 2007

Informacije o mednarodni konferenci dobite po pošti na naslovu Conference Secretariat, Princess Sumaya University for Technology, P. O. Box 1438, Al-Jubaiha 11941, Amman, Jordan (tel.: +962 6 5356574, faks +962 6 5347295, e-naslov: info@imcl-conference.org ali IMCL2007@psut.edu.jo) in na konferenčni spletni strani: <http://www.imcl-conference.org/>.

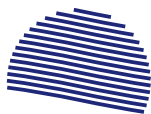

1st E-learning Conference

(1. mednarodna konferenca o e-izobraževanju)

Ljubljana, Slovenija, 25. april 2007

Več informacij o konferenci dobite pri Alenki Loboda (tel.: 01 5101 116, GSM: 031 544 599, faks: 01 5101 115, e-naslov: alenska.loboda@edupool.si). Prijavite se lahko na spletni strani <http://www.konferenca.edupool.si/>.

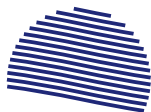
Moodle.si

Koper, Slovenija, 18. maj 2007

Center za e-izobraževanje UP Fakultete za management Koper in Šola za ravnatelje organizirata konferenco Moodle.si, s katero želijo povezati sedanje in bodoče uporabnike

tega odprto kodnega virtualnega učnega okolja, ki postaja vse bolj razširjen tudi v Sloveniji. Konferenca bo omogočila izmenjavo izkušenj pri uvajanju Moodla v različna učna (in poslovna) okolja, na različnih ravneh izobraževanja, za različne ciljne skupine in tudi za različne namene.

Informacije o konferenci dobite pri Marijani Pregarac, Center za e-izobraževanje, Fakulteta za management, Cankarjeva 5, 6104 Koper (tel.: 05 6102 012, e-mail: marijana.pregarac@fm-kp.si) ali na spletni strani <http://www.moodle.si/moodle/course/view.php?id=6>. Za dodatna vprašanja glede konference lahko uporabite tudi forum (<http://www.moodle.si/moodle/mod/forum/view.php?id=46>).

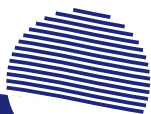

Adult education for the knowledge economy (Izobraževanje odraslih za gospodarstvo, temelječe na znanju)

Šibenik, Hrvaška, 31. maj do 2. junij 2007

Informacije o mednarodni konferenci, ki jo organizira Hrvaško andragoško društvo, lahko dobite pri dr. Milanu Matijeвиću, Učiteljski fakultet, Savska cesta 77, 10000 Zagreb (tel.: + 385 1 6327 327, faks: +385 1 6177 860, e-naslov: milan.matijevic@ufzg.hr).

Istočasno s konferenco bo tekla tudi poletna andragoška šola.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da bo knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek od 10. - 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. - 16. ure. Vabljeni!

LOVŠE, Mihaela

Pregled izpeljave programa Projektno učenje za mlajše odrasle : poročilo o izpeljavi programa v šolskem letu 2003/04 / avtorica poročila Mihaela Lovše. - Maribor : Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza, 2004. - 35 f. : graf. prikazi, tabele ; 30 cm

MI in oni : nestrpnost na Slovenskem / (uredila Vesna Leskošek). - Ljubljana : Mirovni inštitut, 2005. - 173 str. : ilustr. ; 24 cm

SWEET, Richard

Career guidance and public policy : bridging the gap / (managed by Richard Sweet and Tony Watts). - Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development = OECD, 2004. - 171 str. ; 27 cm

SWINNEY, Janet

Volunteers and volunteering / Janet Swinney. - Leicester : National Institute of Adult and Continuing Education = NIACE, 2005. - 53 str. : ilustr. ; 21 cm. - (NIACE life-lines in adult learning ; 14)

UČEČA se organizacija : ustvarite podjetje znanja / Vlado Dimovski ... (et al.). - 1. natis. - Ljubljana : GV založba, 2005. - 387 str. : ilustr. ; 26 cm

VOCATIONAL qualifications in the school-based system in Finland. - Helsinki : National Board of Education, 2003. - 359 str. ; 25 cm

AGORA. 7, Working time, training time : Thessaloniki, 7-8 October 1999 / (edited by Éric Fries Guggenheim). - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2003. - 102 str. : graf. prikazi ; 30 cm. - (Cedefop Panorama ; 67, ISSN 1562-6180)

AGORA. 10, Social and vocational guidance : Thessaloniki, 19-20 October 2000 / (edited by Éric Fries Guggenheim). - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2003. - 186 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Cedefop Panorama ; 74, ISSN 1562-6180)

AGORA. 11, The Learning Region : Thessaloniki, 15 to 16 March 2001 / (edited by Éric Fries Guggenheim). - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2003. - 168 str. ; 30 cm : ilustr. - (Cedefop Panorama ; 70, ISSN 1562-6180)

AGORA. 12, Training for mentally disabled people and their trainers: permitting the mentally disabled a genuine and appropriate exercise of their rights : Thessaloniki, 5 and 6 July 2001 / (edited by Éric Fries Guggenheim). - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2003. - 170 str. : preglednice, graf. prikazi ; 30 cm. - (Cedefop Panorama ; 63, ISSN 1562-6180)

MONITORING and evaluation of adult learning : report on the workshop held at the CONFINTEA V Mid-term Review Conference, Bangkok, Thailand, September 2003 / edited by Werner Mauch. - Hamburg : Unesco Institute for Education = UIE, cop. 2005. - 32 str. ; 30 cm

DOLINŠEK, Andrej, 1948-

Angleško-slovenski in slovenski-angleški terminološki slovar javnega naročanja / Andrej Dolinšek. - Ljubljana : Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, 2005. - 379 str. ; 24 cm

EUROPEAN glossary on education. Vol. 2, Educational institutions. - 2nd ed. - Brussels : Eurydice, cop. 2005. - 198 str. : tabele ; 24 cm. Dostopno tudi na: <http://www.eurydice.org>

GRUND- und Strukturdaten 2005. - Bonn ; Berlin : Bundesministerium für Bildung und Forschung, 2005. - 495 str. : preglednice ; 15 cm

KARASIOTOU, Pavlina

Identification of skill needs : projects and actions for Greece - a review / Pavlina Karasiotou. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2004. - 35 str. : graf. prikazi, preglednice ; 30 cm. - (Cedefop Panorama ; 84, ISSN 1562-6180)

KOŽUH, Boris

Metaanalitična integracija pedagoških raziskav / Boris Kožuh ; (prevod povzetka Petra Golob). - Ljubljana : Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 2005. - 116 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Razprave Filozofske fakultete)

MUSEK, Janek

Psihološke dimenzije osebnosti / Janek Musek. - Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za psihologijo, 2005. - XII, 195 str. : ilustr., preglednice ; 30 cm

MUSEK, Janek

Psihološke in kognitivne študije osebnosti / Janek Musek. - Ljubljana : Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 2005. - 253 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Razprave Filozofske fakultete)

OBLIKOVANJE izvedbenega kurikula v poklicnem in strokovnem izobraževanju odraslih / Sonja Klemenčič ... (et al.) ; (urednica Sonja Klemenčič). - Ljubljana : Andragoški center Slovenije : Državni izpitni center, cop. 2006. - 206 str. : ilustr. ; 25 cm

PEČJAK, Sonja

Poglavja iz pedagoške psihologije : izbrane teme / Sonja Pečjak, Katja Košir. - Ljubljana : Oddelek za psihologijo Filozofske fakultete, 2002. - 205 str. : graf. prikazi ; 24 cm

PUKLEK Levpušček, Melita

SKUPINSKO delo za aktiven študij / Melita Puklek Levpušček, Barica Marentič Požarnik ; (ilustracije Barbara Tišler Korljan). - Ljubljana : Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete, 2005. - 136 str. : ilustr., preglednice ; 24 cm. - (Prispevki k visokošolski didaktiki ; 5)

RECONNAISSANCE des acquis de l'expérience : apports d'une réflexion internationale = Recognition of experiential learning : an international analysis. - Paris : Commission nationale française pour l'UNESCO = French National Commission for Unesco, cop. 2005. - 89, 91 str. ; 21 cm

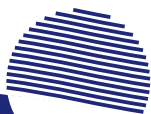
RUS, Velko S.

Socialna psihologija : izbrane teme : (ob 12-letnici prvega izida zbirke Socialna psihologija: teorija, empirija, eksperiment, uporaba) / Velko S. Rus. - Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za psihologijo, 2005. - 328 stolp. ; 21 x 29 cm

SELLIN, Burkart

Scenarios and strategies for vocational education and lifelong learning in Europe : summary of findings and conclusions of the joint Cedefop/ETF project (1998-2002) / Burkart Sellin. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2002. - 60 str. ; 30 cm. - (Cedefop Panorama ; 40, ISSN 1562-6180)

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

- * oblikovani izključno za odrasle
- * na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

15. - 21. 10. 2007

2007

12 LET

1996 - 2007

<http://tvu.acs.si>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2006/2007

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

- Na spletni strani: www.acs.si/pregled

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2006/2007

- izobraževalni programi
- strokovna, informativna in izobraževalna srečanja
- aktualna izobraževanja ACS

na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

